SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ
FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyn kehittäminen

Talousvaliokunta 5.6.2024

Marja Nykänen
Johtokunta, Suomen Pankki

Kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyn kehittäminen

- Ns. CMDI (Crisis Management and Deposit Insurance Framework) -uudistuksella on kannatettavat tavoitteet
  - tallettajien suojan parantaminen
  - rahoitusvakauden turvaaminen
  - reaalitalouden suojaaminen pankkien kaatumisten vaikutuksilta
  - pienten ja keskisuurten pankkien kriisinratkaisun helpottaminen
  - kansallisten konkurssimenettelyjen ja mahdollisesti niiden yhteydessä käytettävän julkisen tuen vähentäminen
- Nyt käsittelyssä oleva EU:n puheenjohtajamaan Belgian kompromissiehdotus on mennyt parempaan suuntaan komission alkuperäiseen ehdotukseen verrattuna

Kriisinratkaisun soveltamisalan laajentaminen

- Kriisinratkaisumenettelyjen käytön laajentaminen aiempaa suurempaan joukkoon pankkeja maksukyvyttömyysmenettelyn sijasta on lähtökohtaisesti **myönteistä**
  - Euroalueen pankkisektori on hyvin heterogeeninen, mikä vaatii erilaisia tapoja hoitaa pankkien ongelmatilanteet
  - Maksukyvyttömyysmenettely on harvoin yhteiskunnan kannalta optimaalisin ratkaisu
- Belgian ehdotukset, mm. yleisen edun arvion kriteereiden laajentaminen ”alueellisen merkittävyyden” kriteerillä, ovat **kannatettavia**
- Myös Belgian ehdotus olla muuttamatta nykyistä käytäntöä, jossa pankin kaatuminen lähtökohtaisesti hoidettaisiin maksukyvyttömyysmenettelyssä, **voidaan hyväksyä**

Talletussuojarahastojen käytön laajentaminen (Bridge the Gap)

- Julkisten varojen käytön ehkäiseminen pankkien ongelmien ratkaisussa on kriisinratkaisukehikon lähtökohta
- Joissain tilanteissa voisi kuitenkin olla tarpeen käyttää viimesijaisena keinona toimialalta etukäteen kerättyjä **talletussuojarahaston varoja myös muihin kriisinratkaisu- tai maksukyvyttömyysmenettelyn liittyviin tarkoituksiin kuin talletusten korvaamiseen** (esim. talletusten siirto toiseen pankkiin)
- Belgian ehdotuksessa tällaiselle komission ehdottamalle talletussuojarahaston varojen käytölle asetettaisiin lisärajoituksia, mitä **voidaan kannattaa**
  - Esim. Belgian ehdotuksessa rajoitettaisiin määrää, kuinka paljon talletussuojarahaston varoja voitaisiin sijoittajavastuun sijasta käyttää kriisihetkellä tappioiden kattamiseen

Velkojien maksunsaantijärjestyksen harmonisointi

- Belgia ehdottaa, että talletusten osalta maksunsaantijärjestys olisi jatkossa neliportainen (komission ehdottaman yksiportaisen sijaan) ja että kaikki talletukset nauttisivat korkeampaa etusijaa kuin vakuudettomat velat
- Muutos helpottaa kriisinratkaisun toteuttamista, mutta vakuudettomien velkojen etusijaa koskeva muutos voi aiheuttaa sivuvaikutuksia mm. sijoittajien, yritysten ja luottoluokituslaitosten käyttäytymiseen, minkä vuoksi mahdollisia sivuvaikutuksia on tutkittava tarkemmin
- Belgian ehdotus eroaa vähemmän nykytilanteesta kuin komission ehdotus ja aiheuttaa vähemmän muutoksia, minkä vuoksi se on **kannatettava**

Least cost test

- Ns. pienimmän kustannuksen testi määrittelee, onko taloudellisesti kannattavampaa soveltaa kriisinratkaisu- vai maksukyvyttömyysmenettelyä
- Belgian ehdotuksessa least cost test muutettaisiin niin, että laskentasäännössä huomioitaisiin enemmän epäsuoria kustannuksia, ja talletussuojan arvioitua takaisinsaantiosuutta konkurssipesästä arvioitaisiin eri tavalla kuin ennen
- Toimenpide mahdollistaa kriisinratkaisutoimenpiteiden käytön laajentamisen, minkä takia ehdotetut muutokset least cost -testiin ovat **perusteltuja**
- Lisäksi on **tärkeää**, että least cost -testi harmonisoidaan ja että se säilytetään ehdottomana rajoitteena talletussuojavarojen käytölle kriisinratkaisun, vaihtoehtoisten toimien sekä pankin kaatumista ehkäisevien toimien yhteydessä

Kriisinratkaisukehikkoon ehdotettujen muutosten vaikutuksista erilaisissa kriisitilanteissa

- Kriisinratkaisumenettelyjen käytön laajentaminen aiempaa suurempaan joukkoon pieniä ja keskisuuria pankkeja maksukyvyttömyysmenettelyjen sijaan tuo lisää joustavuutta kyseisten pankkien kriisinratkaisumenettelyihin ja mahdollistaa tallettajien kannalta paremman lopputuloksen aikaansaamisen
- Isompien pankkien kriisienratkaisutoimenpiteisiin ei vaikutuksia, koska ne ovat jo tällä hetkellä pääsääntöisesti kriisinratkaisumenettelyjen piirissä
- Esitetyt muutokset eivät tarjoa ratkaisuja usean pankin samanaikaiseen ongelmatilanteeseen, jossa koko rahoitusjärjestelmän vakaus on vaarassa

Pankkiunionin viimeistely on tärkeää

- CMDI-uudistus on askel kriisinratkaisumenettelyjen tehostamiseksi
- Pankkiunionin kolmas pilari eli yhteinen talletussuoja (European Deposit Insurance Scheme, EDIS) puuttuu kuitenkin edelleen
- Pankkiunionin viimeistely on tärkeää luottamuksen vahvistamiseksi eurooppalaiseen pankkijärjestelmään
- Viimeistelyn esteenä yli vuosikymmenen olleet järjestämättömät lainat on pitkälti saatu purettua eurooppalaisten pankkien taseista

Kiitos!

marja.nykanen@bof.fi
suomenpankki.fi

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ
FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET